

Arbejdstempo, stress og bemanning

Hver femte føler sig i høj eller meget høj grad stresset. Undersøgelsen viser, at stressede medlemmer vurderer arbejdsmiljøet markant dårligere, end dem, der ikke føler sig stressede. Desuden er der en negativ sammenhæng mellem stress og arbejdsglæde og stress og helbred. Undersøgelsen viser også, at arbejdsmængden er vokset inden for det seneste år, og mange har ikke tid til at udføre deres arbejde tilfredsstillende. Derudover er bemanningen ofte utilstrækkelig i forhold til opgaverne.

Spørgsmålene blev stillet til FOAs medlemspanel i perioden 19. januar til 31. januar 2017, hvor i alt 4.696 medlemmer svarede på spørgsmålene om arbejdstempo, stress og bemanning.

Hovedkonklusioner

Stress:

- **Hver femte føler sig i høj eller meget høj grad stresset:** Stressniveauet har ikke ændret sig siden 2015, hvor 19 procent i høj eller meget høj grad følte sig stressede.
- **Arbejde er den vigtigste kilde til stress:** 65 procent angiver, at arbejde er den vigtigste kilde til stress, mens 27 procent angiver, at både arbejde og privatliv er den vigtigste kilde.
- **Særligt yngre medlemmer føler sig stressede:** 38 procent af medlemmer under 30 år føler sig i høj eller meget høj grad stressede. Blandt de 30-39-årige gælder det 26 procent; 20 procent i aldersgruppen 40-49 år; 17 procent i gruppen 50-59 år, mens det er 9 procent blandt dem på 60 år eller derover.
- **Jo højere grad af stress medlemmerne føler, jo dårligere vurderer de arbejdsmiljøet:** Blandt dem, der i høj grad føler sig stressede, er 51 procent helt eller delvist uenige i, at deres arbejdsmiljø er godt. For dem, der i ringe grad føler sig stressede, er den tilsvarende andel 10 procent.
- **På arbejdspladser, hvor forebyggelse prioriteres, føler færre sig stressede:** Blandt dem, der angiver, at arbejdspladsen i høj grad prioriterer forebyggelse, føler 3 procent sig i meget høj grad stressede. Blandt dem, der angiver, at arbejdspladsen i lav grad prioriterer forebyggelse, er den tilsvarende andel 16 procent.
- **Jo større indflydelse på løsningen af arbejdsopgaverne, jo mindre stress:** 3 procent af dem, der i høj grad har indflydelse på løsningen af arbejdsopgaverne, føler sig i meget høj grad

KONTAKT Notat udarbejdet af:
FOA Politik og Analyse

Inge Frölich
Tlf. 46 97 24 17

Tanja Aaby Toftlund
Tlf. 46 97 23 16

stressede. For dem, der i lav grad har indflydelse på løsningen af arbejdsopgaverne, er den tilsvarende andel 22 procent.

- **Negativ sammenhæng mellem stress og arbejdsglæde og stress og helbred:** Blandt dem, der i høj grad føler sig stressede, er 15 procent glade for at gå på arbejde hverdag. Den tilsvarende andel blandt dem, der i ringe grad føler sig stressede, er 67 procent. For dem, der i høj grad føler sig stressede, angiver 12 procent, at deres helbred er meget godt. Den tilsvarende andel blandt dem, der i ringe grad føler sig stressede, er 29 procent.

Arbejdstempo og arbejdsmængde:

- **Voksende arbejdsmængde:** 67 procent oplever, at arbejdsmængden er blevet større eller meget større inden for de seneste 12 måneder. 26 procent angiver, at arbejdsmængden er uændret, mens kun 3 procent oplever, at arbejdsmængden er blevet mindre eller meget mindre.
- **Det er ofte nødvendigt med et højt arbejdstempo:** 25 procent mener, at det altid er nødvendigt at holde et højt arbejdstempo; 42 procent angiver, at det ofte er nødvendigt. 27 procent mener, at det sommetider er nødvendigt; 4 procent angiver, at det er sjældent, mens kun 1 procent aldrig oplever, at et højt arbejdstempo er nødvendigt.
- **Hver femte har sjældent eller aldrig tid til at udføre arbejdet tilfredsstillende:** 45 procent har altid eller ofte tid til at udføre arbejdet tilfredsstillende, 33 procent har sommetider tid, mens 22 procent sjældent eller aldrig har tid til dette.

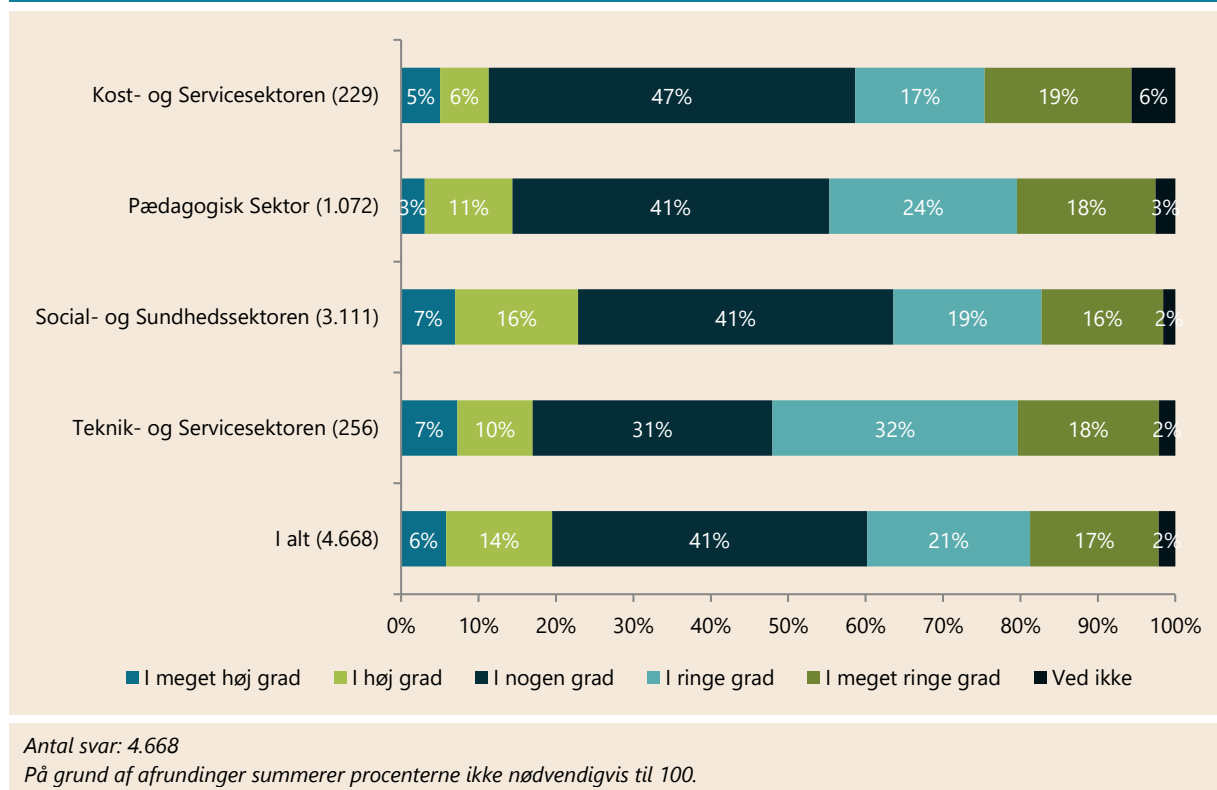
Bemanning:

- **Ofte er bemanningen ikke tilstrækkelig:** 43 procent oplever, at bemanningen er utilstrækkelig stort set hver dag eller flere gange om ugen. 29 procent oplever det hver uge eller hver måned, mens 19 procent oplever det sjældnere eller aldrig. I Social- og Sundhedssektoren oplever flest utilstrækkelig bemanning. Her angiver halvdelen, at der stort set hver dag eller flere gange om ugen er utilstrækkelig bemanning.
- **Bekymringer om borgernes sikkerhed og børnenes trivsel:** I Social- og Sundhedssektoren er 26 procent stort set hver dag eller flere gange om ugen bekymrede for, at bemanningen er så lav, at det indebærer en risiko for borgernes sikkerhed. I Pædagogisk Sektor er 32 procent stort set hver dag eller flere gange om ugen bekymrede for, at bemanningen er så lav, at det indebærer en risiko for børnenes trivsel.
- **Sammenhæng mellem manglende bemanning og stressniveauet:** Blandt dem, der stort set hver dag eller flere gange om ugen oplever, at bemanningen ikke er tilstrækkelig, er 11 procent i meget høj grad stressede. Den tilsvarende andel blandt medlemmer, som sjældnere end hver måned eller aldrig oplever manglende bemanning, er 1 procent.
- **Højere sygefravær ved utilstrækkelig bemanning:** For medlemmer, der oplever utilstrækkelig bemanning stort set hver dag eller flere gange om ugen, havde 43 procent mere end 7 dages sygefravær i 2016. Den tilsvarende andel blandt medlemmer, der oplever utilstrækkelig bemanning sjældnere end månedligt eller aldrig, var 28 procent.

Hver femte føler sig i høj grad stresset

I undersøgelsen blev svarpersonerne spurgt, hvor stressede de føler sig. Deres svar er vist i figur 1 nedenfor, som desuden viser stressniveauet i hver sektor.

Figur 1. I hvilken grad føler du dig stresset? Fordelt på sektor.

Det ses i figur 1, at hver femte (20 %) i meget høj eller høj grad føler sig stresset, mens 38 procent er stressede i ringe eller meget ringe grad. I 2015 angav 19 procent, at de i meget høj eller høj grad følte sig stressede. Dermed er stressniveauet i 2017 på samme niveau som i 2015.

Flest er stressede i Social- og Sundhedssektoren. Her har 23 procent angivet, at de i høj eller meget høj grad føler sig stressede. I Teknik- og Servicesektoren er den tilsvarende andel 19 procent, i Pædagogisk Sektor er den 14 procent, mens den i Kost- og Servicesektoren er 11 procent. Det fremgår af figur 1.

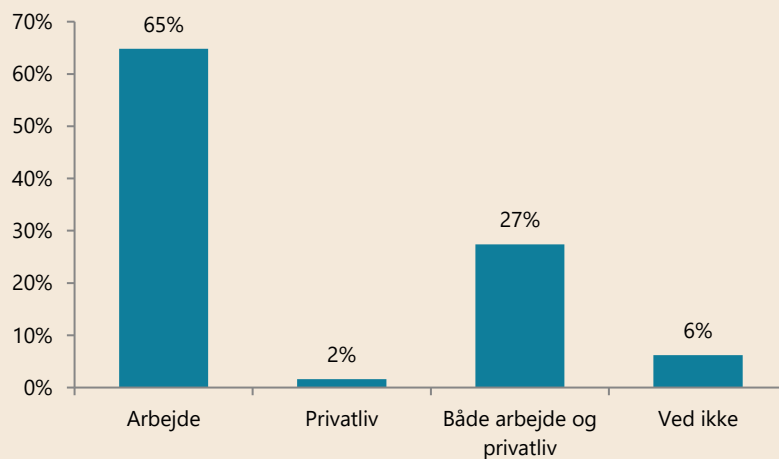
Arbejde er den vigtigste kilde til stress

Dem, der har angivet, at de i meget høj, høj, nogen eller ringe grad er stressede, er blevet spurgt om, hvad den vigtigste kilde til stress er. Disse svar kan ses i figur 2. 65 procent angiver, at arbejde er den vigtigste kilde til stress. 27 procent angiver, at både arbejde og privatliv er vigtige kilder til stress, mens 2 procent mener, at privatlivet er den vigtigste kilde. Forskellen mellem mænd og kvinders svar er undersøgt, men disse er ikke statistisk sikre.

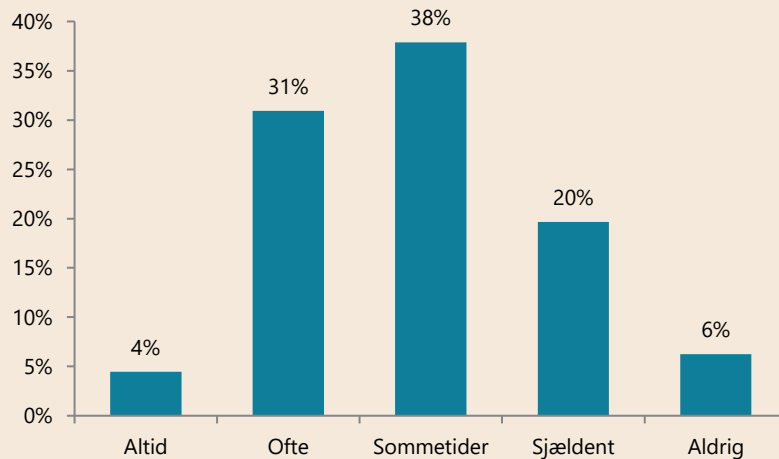
Mange oplever desuden, at arbejdet tager så meget energi, at det går ud over privatlivet. 35 procent mener, at det altid eller ofte er tilfældet; 38 procent oplever det sommetider, mens 26 procent oplever det sjældent eller aldrig. Det er vist i nederste del af figur 2.

Figur 2. Kilder til stress

Hvad er den vigtigste kilde til stress?

Hvor ofte oplever du, at arbejdet tager så meget energi, at det går ud over privatlivet?

Antal svar: Henholdsvis 3.765 og 4.658

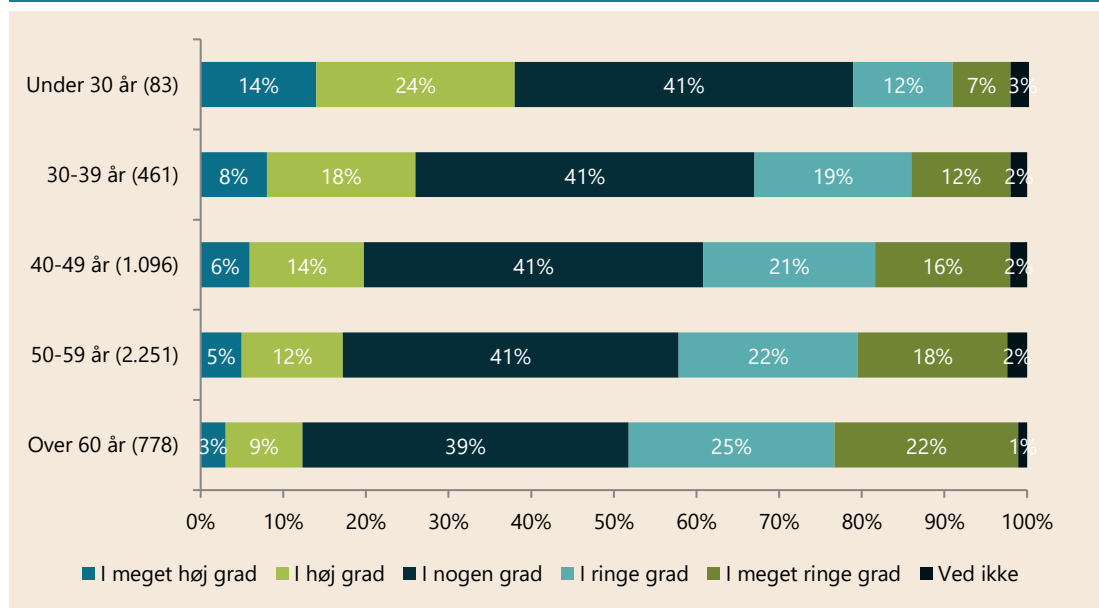
I den øverste figur er spørgsmålet kun stillet til dem, der har angivet, at de i meget høj, høj, nogen eller ringe grad føler sig stressede.

De yngre medlemmer oplever højere grad af stress

Det fremgår af figur 3 nedenfor, at særligt yngre medlemmer føler sig stressede. Blandt dem under 30 år angiver 38 procent, at de i høj eller meget høj grad føler sig stressede. Den tilsvarende andel for dem på 30-39 år er 26 procent, mens andelen er 20 procent for de 40-49-årige. For de 50-59-årige er andelen 17 procent, mens 12 procent over 60 år i høj eller meget høj grad føler sig stressede. Graden af stress ser dermed ud til at falde med alderen.

Der kan være flere årsager til, at de yngre medlemmer i højere grad føler sig stressede. En af årsagerne kan være, at de i højere grad oplever at mangle tid til at udføre deres arbejdsopgaver tilfredsstillende, og at det er nødvendigt med et højt arbejdstempo (se figur 16).

Figur 3. I hvilken grad føler du dig stresset? Fordelt på alder.

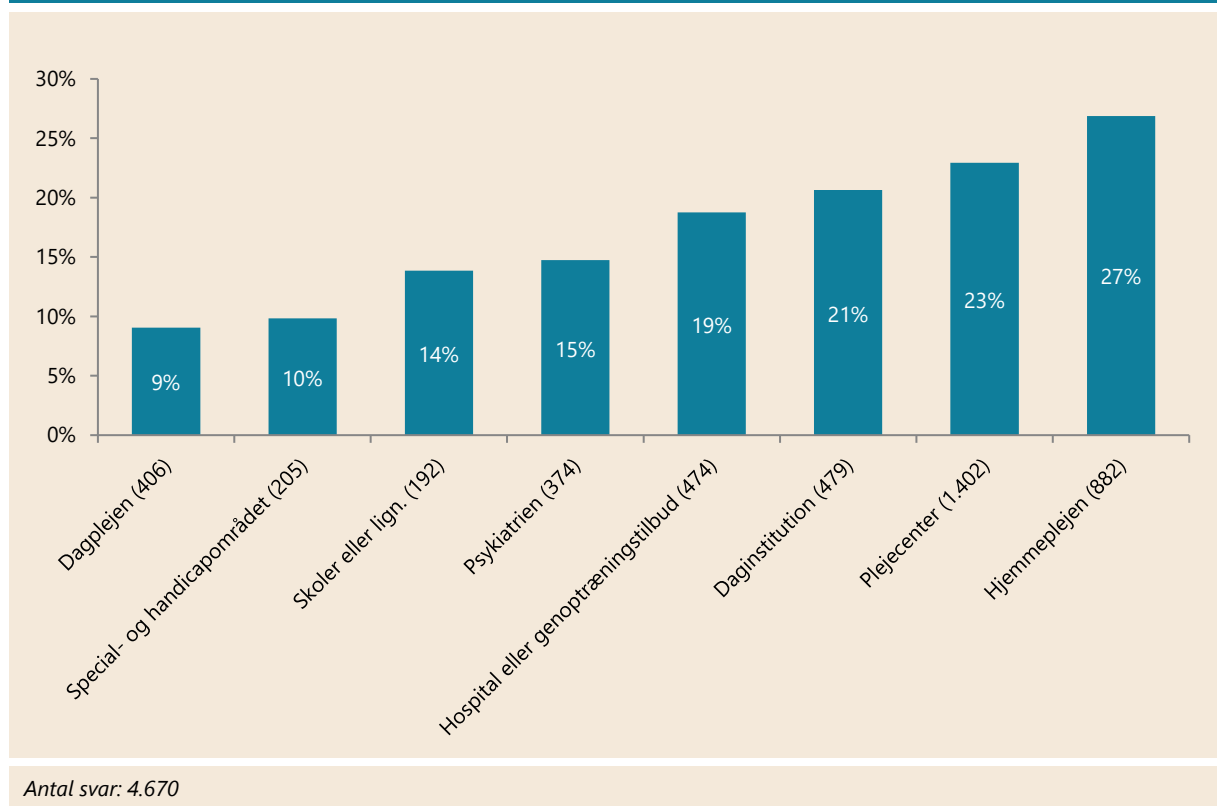
Antal svar: 4.669

Grundet afrundinger summerer procenterne ikke nødvendigvis til 100.

Ansatte i hjemmeplejen føler sig i højere grad stressede

Mere end hver fjerde (27 %) af de ansatte i hjemmeplejen er i høj eller meget høj grad stressede. Den tilsvarende andel er 9 procent i dagplejen. En større andel føler sig dermed stressede i hjemmeplejen sammenlignet med de øvrige arbejdssteder. Det fremgår af figur 4 nedenfor. Dog er forskellen mellem hjemmeplejen og plejecenter ikke statistisk sikker.

Figur 4. Andelen, der i høj eller meget høj grad føler sig stresset. Fordelt på arbejdssted¹.

Da aldersfordelingen for de ansatte er forskellig fra arbejdssted til arbejdssted, er der i figur 4 kontrolleret for betydningen af alder. Det er undersøgt, om der er forskel i andelen, der føler sig stressede, når der opdeles på dem under 40 år og dem på 40 år eller derover. Resultaterne viser, at der er statistisk sikre forskelle i psykiatrien, på plejecentre og i hjemmeplejen. I psykiatrien er 26 procent af dem under 40 år i høj eller meget høj grad stressede. Den tilsvarende andel er 12 procent for dem på 40 år eller derover. Blandt dem under 40 år, som er ansat på plejecentre, er 33 procent i høj eller meget høj grad stressede. For dem på 40 år eller derover er andelen 20 procent. I hjemmeplejen er andelen 39 procent for dem under 40 år, mens den er 23 procent for dem på 40 år eller derover.

Der er også kontrolleret for køn, men ingen statistisk sikre forskelle er fundet.

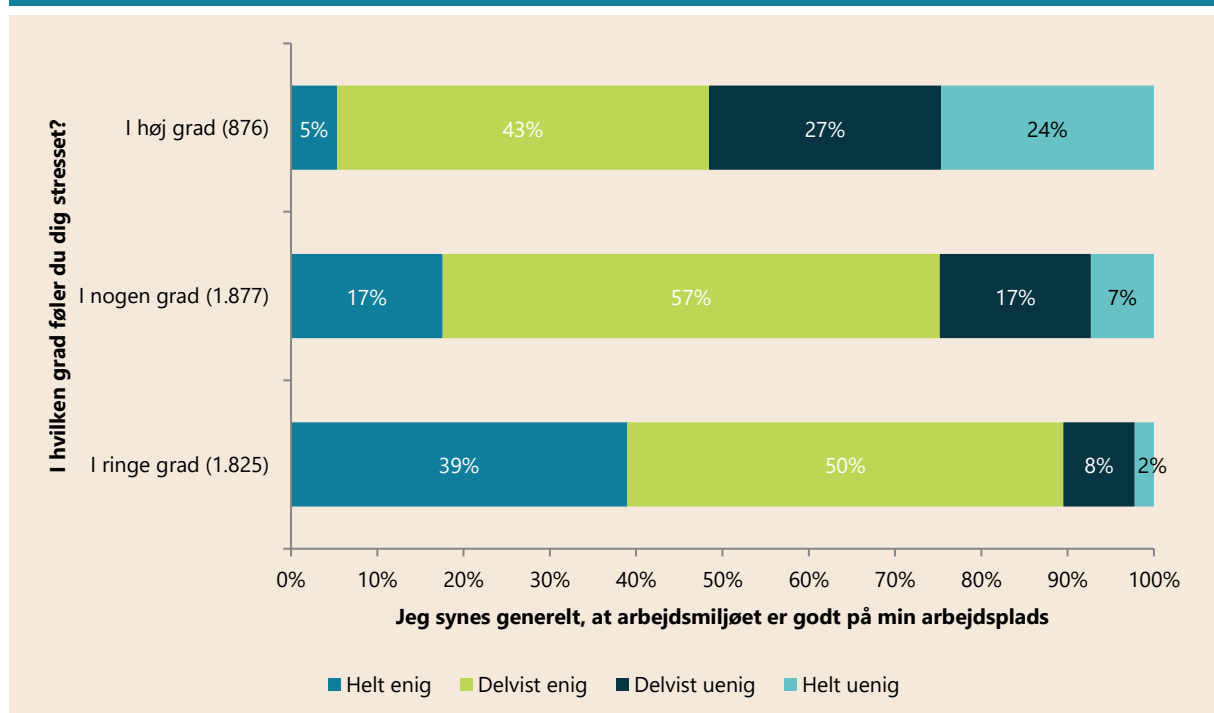
¹ Kategorien "Hjemmeplejen" dækker også over medlemmer, der arbejder hos et vikarbureau. "Psykiatrien" dækker over medlemmer, der arbejder i behandlings- eller distriktpsikiatrien og i socialpsykiatrien, bostøtte, botilbud og lignende.

Jo højere grad af stress medlemmerne føler, jo dårligere vurderer de arbejdsmiljøet

Figur 5 viser sammenhængen mellem følelsen af stress og vurderingen af arbejdsmiljøet. Blandt dem, der i høj grad føler sig stressede, er 51 procent helt eller delvist uenige i, at arbejdsmiljøet er godt på deres arbejdsplads. Den tilsvarende andel er 24 procent blandt dem, der i nogen grad føler sig stressede, og andelen er 10 procent blandt dem, der i ringe grad føler sig stressede.

Bemærk i øvrigt, at regressionsanalysen FOAs notat "Arbejdsmiljøet generelt" fra 2017 viser, at stress og dårlig ledelse er de to væsentligste årsager til et dårligt arbejdsmiljø.

Figur 5. I hvilken grad føler du dig stresset? Fordelt på "Jeg synes generelt, at arbejdsmiljøet er godt på min arbejdsplads".

Antal svar: 4.670. Heraf svarede 92 personer "Ved ikke". De er ikke vist i figuren.

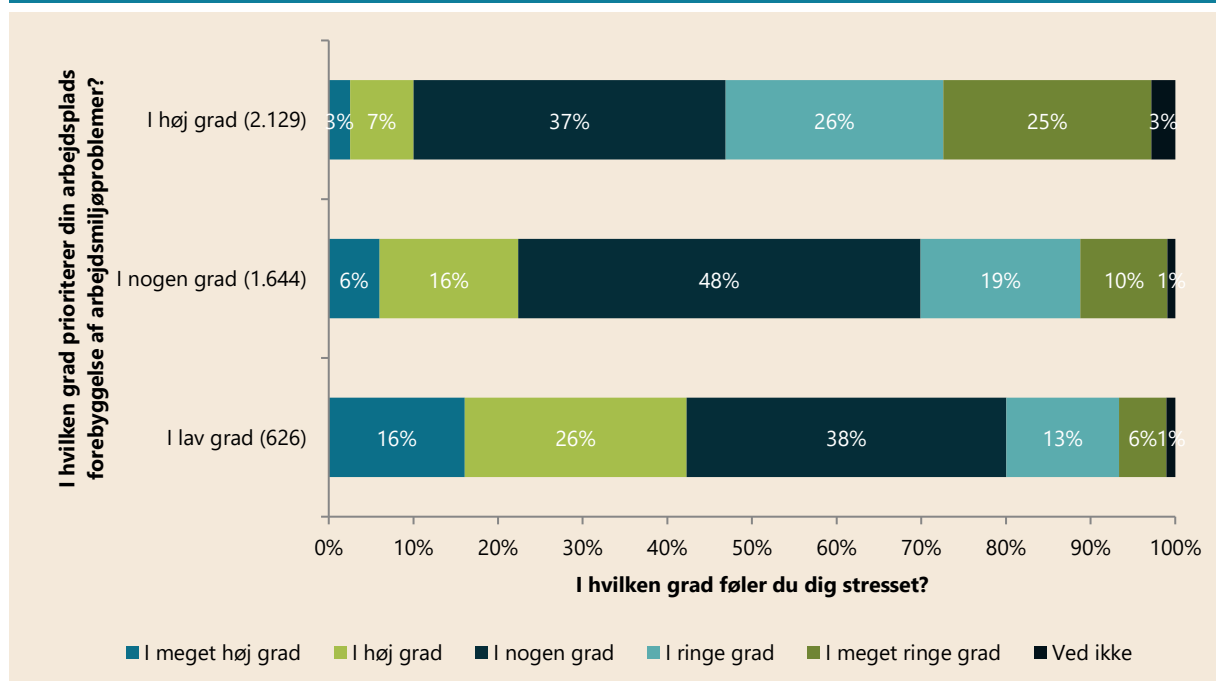
Svarkategorien "I høj grad" består af kategorierne "I høj grad" og "I meget høj grad". Svarkategorien "I lav grad" består af kategorierne "I ringe grad" og "Slet ikke".

Grundet afrundinger summerer procenterne ikke nødvendigvis til 100.

Medlemmerne er mindre stressede på arbejdspladser, der prioriterer forebyggelse af arbejdsmiljøproblemer højt

16 procent af dem, der angiver, at deres arbejdsplads kun i lav grad prioriterer forebyggelse af arbejdsmiljøproblemer, er stressede i meget høj grad. Blandt dem, som angiver, at forebyggelse prioriteres højt, er kun 3 procent stressede i meget høj grad. Dermed er der en klar sammenhæng mellem oplevelsen af arbejdspladsens forebyggelse og følelsen af at være stresset. Det fremgår i figur 6 nedenfor.

Figur 6. I hvilken grad føler du dig stresset? Fordelt på arbejdspladsens grad af forebyggelse.

Antal svar: 4.670. Heraf svarede 271 "Ved ikke". De er ikke vist i figuren.

Svarkategorien "I høj grad" består af kategorierne "I høj grad" og "I meget høj grad". Svarkategorien "I lav grad" består af kategorierne "I ringe grad" og "Slet ikke".

Grundet afrundinger summerer procenterne ikke nødvendigvis til 100.

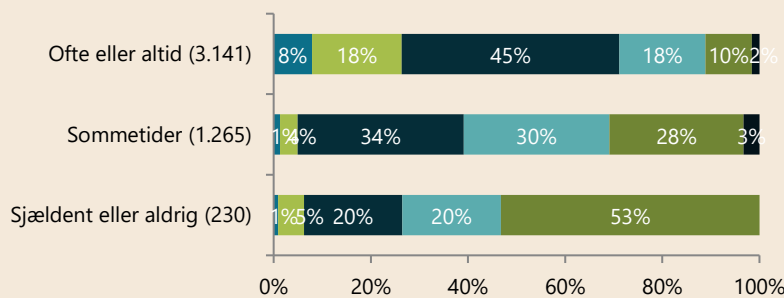
Medlemmer med højt arbejdstempo og manglende tid til at udføre arbejdet tilfredsstillende er mere stressede

6 procent af dem, der sjældent eller aldrig oplever, at det er nødvendigt med et højt arbejdstempo, føler sig i høj eller meget høj grad stressede. Blandt dem, som ofte eller altid oplever, at det er nødvendigt, er den tilsvarende andel 26 procent.

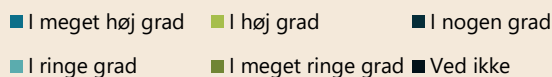
For dem, som sjældent eller aldrig har tid til at udføre deres arbejde tilfredsstillende, føler 50 procent sig i høj eller meget høj grad stressede. Andelen blandt dem, som ofte eller altid har tid til at udføre deres arbejde tilfredsstillende, er 6 procent. Det fremgår af figur 7 nedenfor.

Figur 7. I hvilken grad føler du dig stresset? Fordelt på arbejdstempo og arbejdstid.

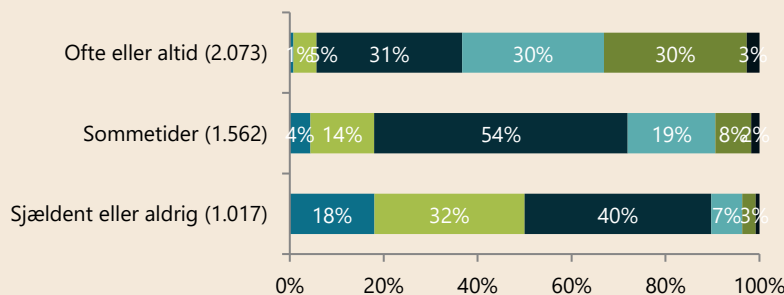
Hvor ofte oplever du, at det er nødvendigt at holde et højt arbejdstempo?

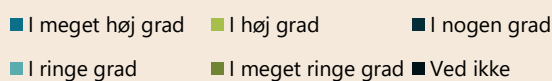
I hvilken grad føler du dig stresset?

Hvor ofte har du tid nok til at udføre dit arbejde tilfredsstillende?

I hvilken grad føler du dig stresset?

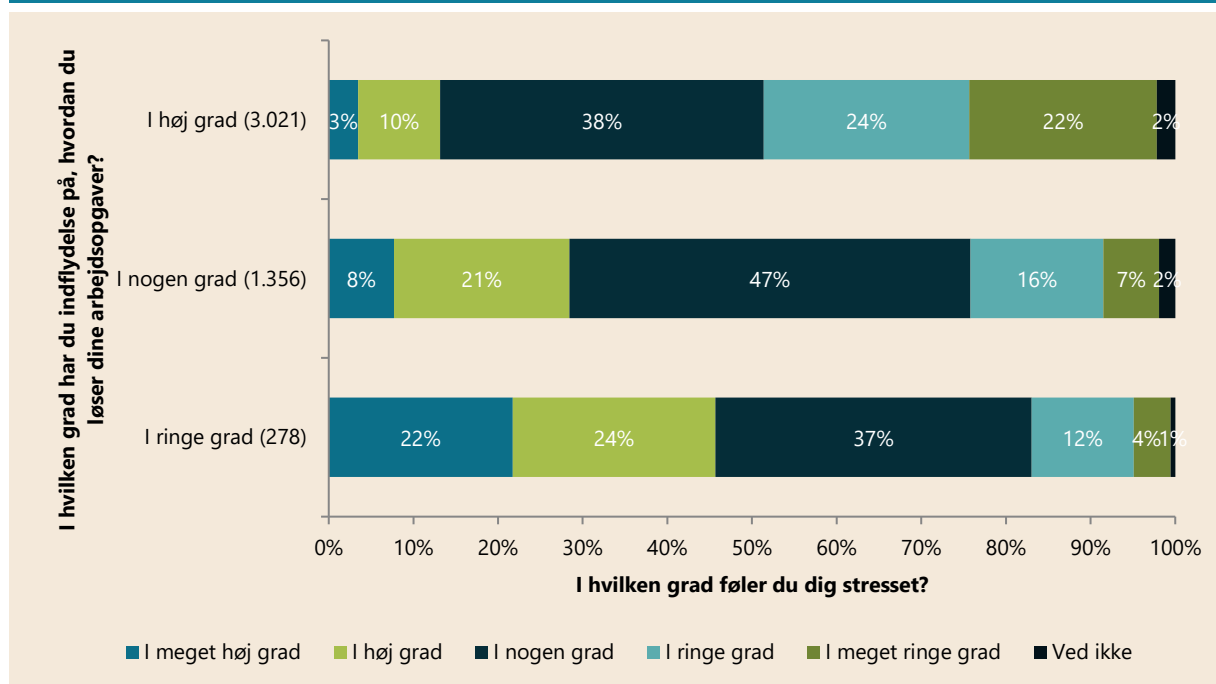
Antal svar: 4.670. Heraf svarede hhv. 34 "Ved ikke" til spørgsmålet om arbejdstempo, og 18 svarede "Ved ikke" til spørgsmålet "Hvor ofte har du tid nok til at udføre dit arbejde tilfredsstillende?". De, der svarede "Ved ikke", er ikke vist i figurene. Grundet afrundinger summerer procenterne ikke nødvendigvis til 100.

Jo større indflydelse på løsningen af arbejdsopgaver, jo mindre stress

Der er 13 procent af dem, som i høj grad har indflydelse på, hvordan de løser deres arbejdsopgaver, der føler sig stressede i høj eller meget høj grad. Den tilsvarende andel blandt dem, der i nogen grad har indflydelse på løsningen af deres arbejdsopgaver, er 29 procent. For dem, der kun i ringe grad har indflydelse, er andelen 46 procent. Det ses i figur 8.

Dermed viser undersøgelsen, at jo mere indflydelse medlemmerne har på løsningen af arbejdsopgaverne, jo mindre stressede er de.

Figur 8. I hvilken grad føler du sig stresset? Fordelt på graden af indflydelse på arbejdsopgaver.

Antal svar: 4.670. Heraf svarede 15 "Ved ikke". De er ikke vist i figuren.

Til spørgsmålet om indflydelse på arbejdsopgaver består kategorien "I høj grad" af dem, der har svaret "I høj grad" eller "I meget høj grad", mens kategorien "I ringe grad" består af dem, som har svaret "I ringe grad" eller "I meget ringe grad".

Grundet afrundinger summerer procenterne ikke nødvendigvis til 100.

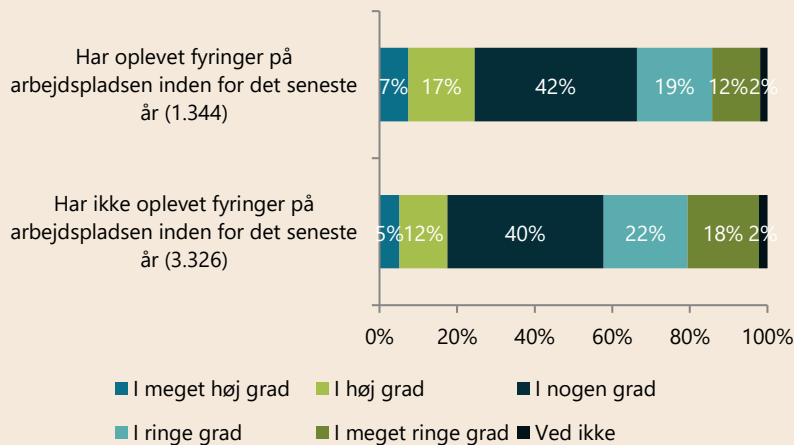
Dem, der har oplevet fyringer eller ansættelsesstop, føler sig mere stressede

24 procent af dem, der inden for det seneste år har oplevet fyringer på arbejdspladsen, føler sig i høj eller meget høj grad stressede. For dem, der ikke har oplevet fyringer, er den tilsvarende andel 17 procent.

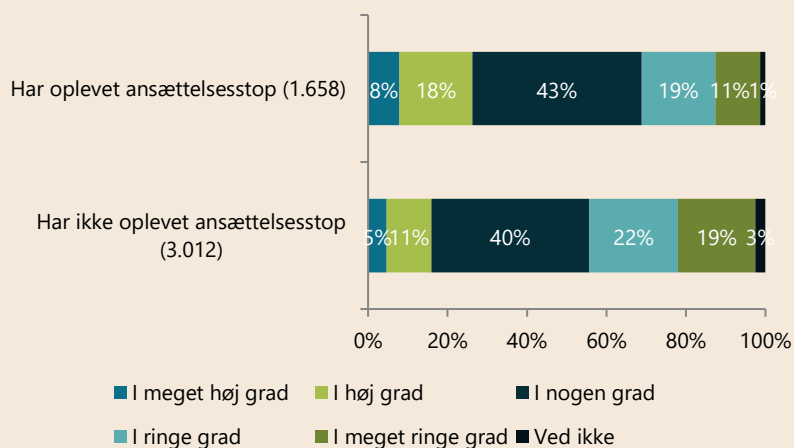
Der er også forskel på niveauet af stress, alt efter om medlemmerne har oplevet ansættelsesstop eller ej. Blandt dem, som har oplevet ansættelsesstop på arbejdspladsen, føler 26 procent sig stressede i høj eller meget høj grad. For dem, der ikke har oplevet ansættelsesstop, er den tilsvarende andel 16 procent. Det fremgår af figur 9 nedenfor.

Figur 9. I hvilken grad føler du dig stresset? Fordelt på fyringer af kolleger og ansættelsesstop.

Fyringer af kolleger

Ansættelsesstop på arbejdspladsen

Antal svar: 4.670

Grundet afrunding summerer procenterne ikke nødvendigvis til 100.

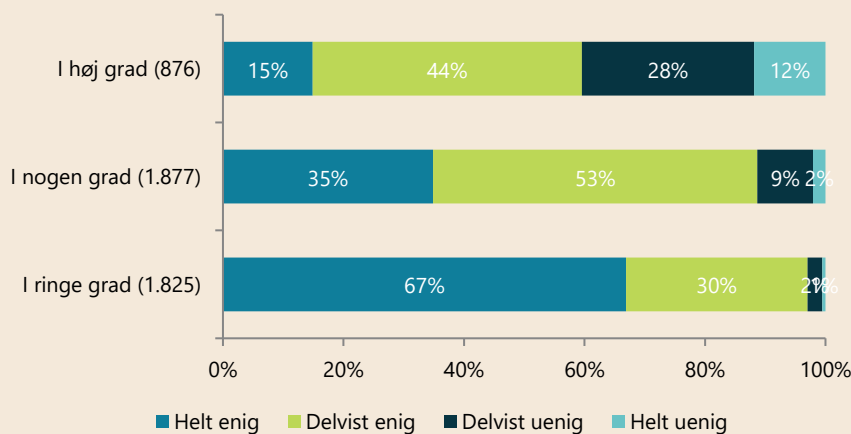
Negativ sammenhæng mellem stress og arbejdsglæde og stress og helbred

Undersøgelsen viser, at stressede medlemmer har mindre arbejdsglæde end dem, som ikke er stressede. Blandt dem, der i høj grad føler sig stressede, er kun 15 procent helt enige i, at de er glade for at gå på arbejde hver dag. Den tilsvarende andel blandt dem, som i ringe grad er stressede, er 67 procent. Det ses i figur 10 nedenfor.

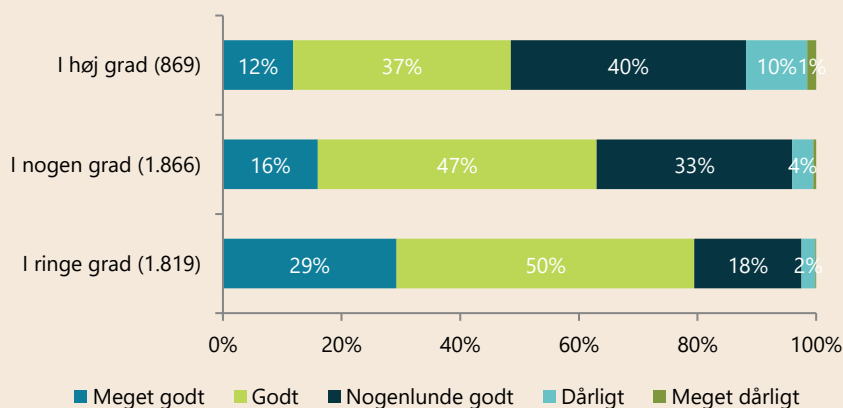
Undersøgelsen viser desuden, at medlemmer vurderer deres helbred bedre, hvis de ikke føler sig stressede. For dem, der i høj grad føler sig stressede, vurderer 12 procent, at deres helbred er meget godt. Blandt dem, der i ringe grad føler sig stressede, er den tilsvarende andel 29 procent. Det fremgår af figur 10.

Figur 10. Arbejdsglæde og helbred. Fordelt på graden af stress.

Jeg er glad for at gå på arbejde hver dag.

Hvordan vil du alt i alt vurdere dit helbred?

Antal svar: 4.670 og 4.646. Heraf svarede 92 "Ved ikke" til spørgsmålet om arbejdsglæde, og 92 svarede "Ved ikke" til spørgsmålet om helbred. De, der svarede "Ved ikke", er ikke vist i figurene.

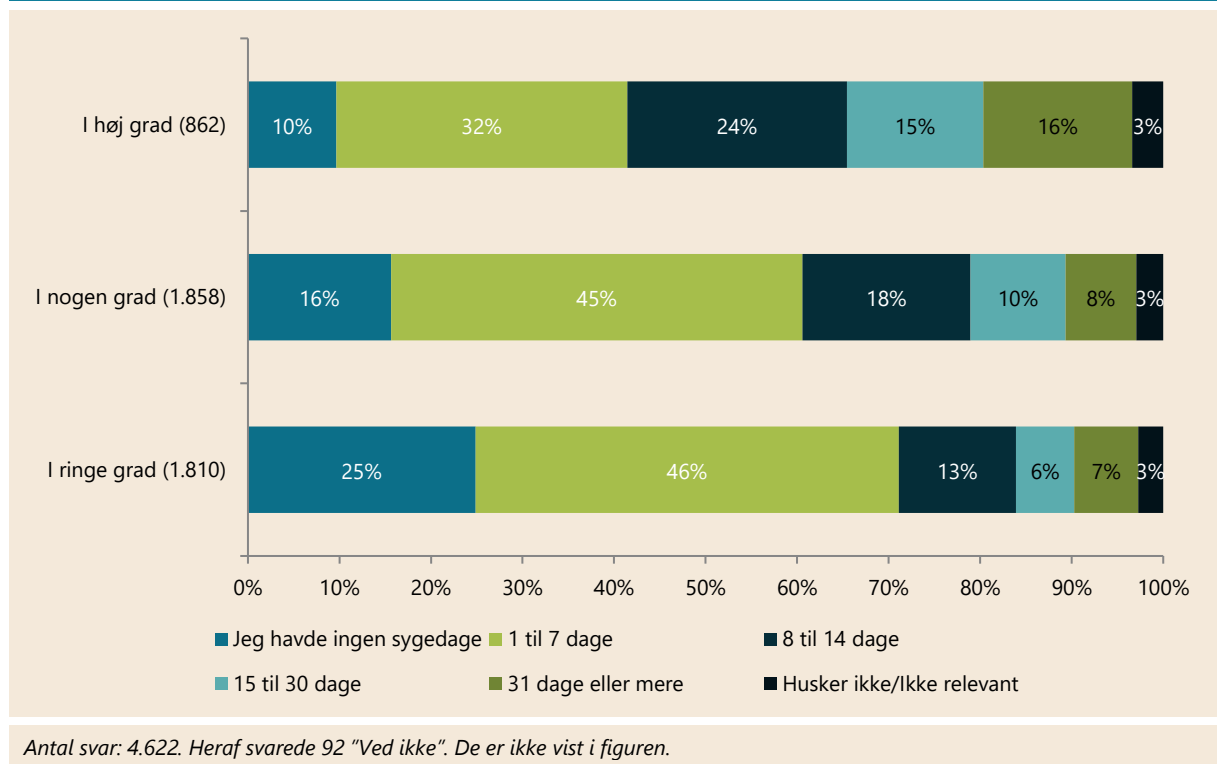
Til spørgsmålet om stress dækker kategorien "I høj grad" over "I høj grad" og "I meget høj grad". "I ringe grad" dækker over "I ringe grad" og "I meget ringe grad".

Grundet afrundinger summerer procenterne ikke nødvendigvis til 100.

Stressede medlemmer har højere sygefravær

Jo mere stressede medlemmerne føler sig, jo mere sygefravær har de. Af dem, der angiver, at de i høj grad føler sig stressede, var 55 procent sygemeldt mere end 7 dage i 2016. Det ses ved, at 24 procent var sygemeldt i 8 til 14 dage; 15 procent i 15 til 30 dage, mens 16 procent var sygemeldt 31 dage eller mere. For dem, som angiver, at de i ringe grad føler sig stressede, var 26 procent sygemeldt mere end 7 dage i 2016. Det ses ved, at 13 procent var sygemeldt i 8 til 14 dage; 6 procent i 15-30 dage, mens 7 procent var sygemeldt i 31 dage eller mere. Det fremgår af figur 11 nedenfor.

Figur 11. Tænk tilbage på hele 2016. Hvor mange arbejdsdage var du da sygemeldt? Fordelt på graden af stress.

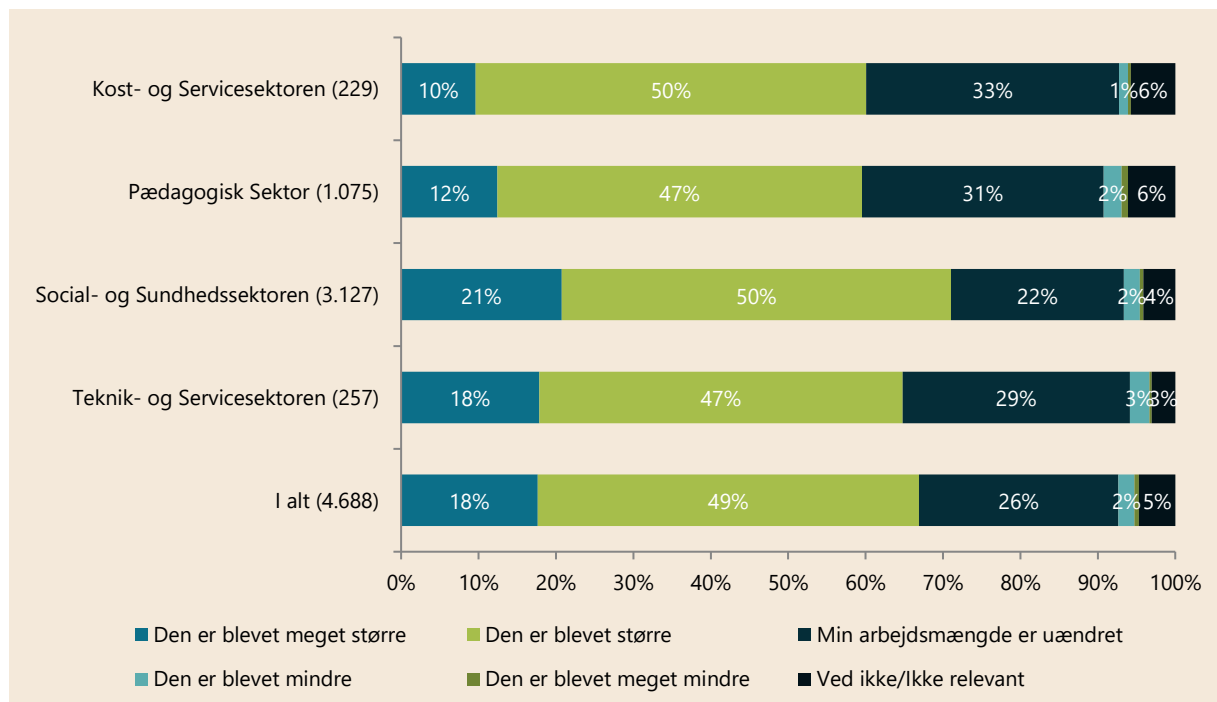

Størstedelen oplever, at arbejdsmængden er vokset

Størstedelen har oplevelsen af, at deres arbejdsmængde er vokset inden for de seneste 12 måneder. Samlet set angiver 18 procent, at deres arbejdsmængde er blevet meget større inden for det seneste år. 49 procent angiver, at den er blevet større, mens 3 procent oplever, at den er blevet mindre eller meget mindre. For 26 procent er arbejdsmængden uændret. Det ses i figur 12 nedenfor.

I Social- og Sundhedssektoren oplever flest, at arbejdsmængden er steget. I denne sektor angiver 71 procent, at arbejdsmængden er blevet større eller meget større det seneste år. Den tilsvarende andel er 65 procent i Teknik- og Servicesektoren; 60 procent i Kost- og Servicesektoren og 59 procent i Pædagogisk Sektor. Det fremgår af figur 12. Det er kun forskellen mellem Social- og Sundhedssektoren og de øvrige sektorer, der er statistisk sikker.

Figur 12. Er din arbejdsmængde blevet større eller mindre inden for de seneste 12 måneder? Fordelt på sektor.

Antal svar: 4.688

Grundet afrunding summerer procenterne ikke nødvendigvis til 100.

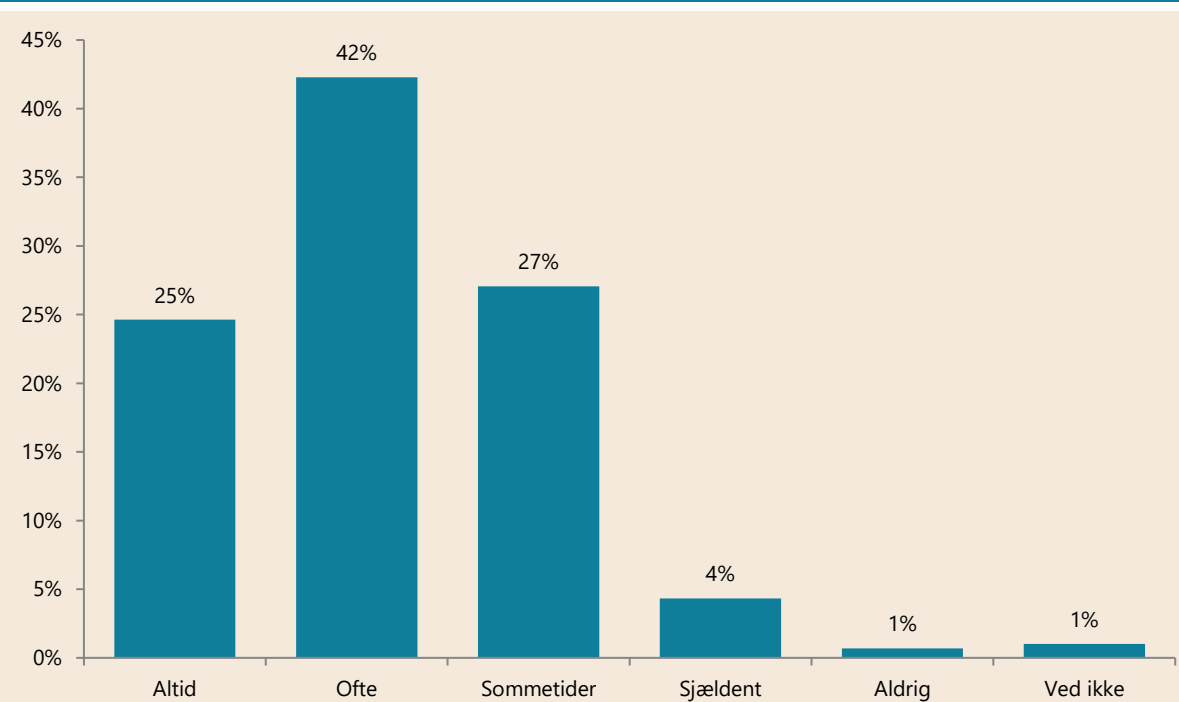
2 ud af 3 oplever, at det altid eller ofte er nødvendigt at holde et højt arbejdstempo

25 procent oplever, at det altid er nødvendigt med et højt arbejdstempo, og 42 procent oplever, at det ofte er nødvendigt. 27 procent angiver, at det sommetider er nødvendigt, 4 procent angiver, at det sjældent er nødvendigt, mens 1 procent mener, at det aldrig er nødvendigt med et højt arbejdstempo. Det fremgår af figur 13 nedenfor.

I 2015 lavede FOA en lignende undersøgelse, hvor medlemmerne også blev spurgt, hvor ofte det er nødvendigt med et højt arbejdstempo. Resultaterne i de to undersøgelser er næsten ens, og forskellen er ikke statistisk sikker. Det tyder derfor på, at oplevelsen af arbejdstempo ikke har ændret sig siden 2015.

Oplevelsen af arbejdstempo på tværs af sektorer er også undersøgt, men disse forskelle er heller ikke statistisk sikre.

Figur 13. Hvor ofte oplever du, at det er nødvendigt at holde et højt arbejdstempo?

Antal svar: 4.696

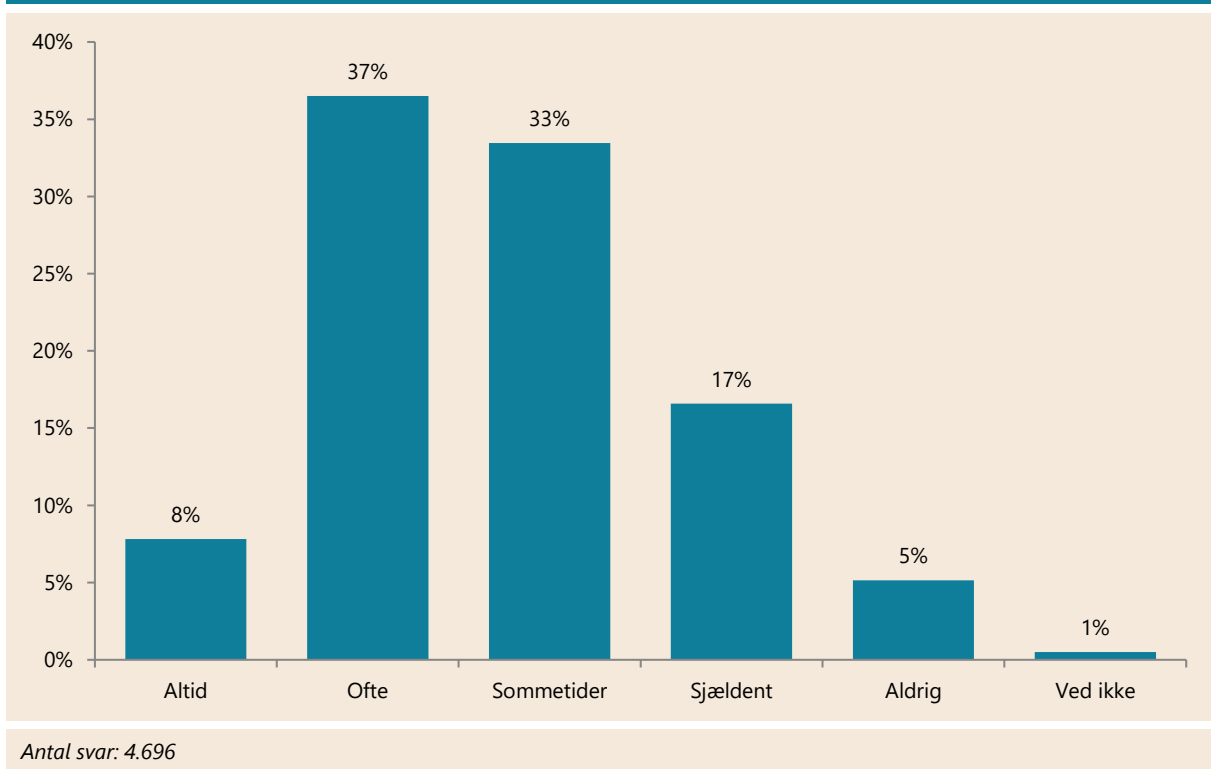
Mere end hver femte har sjældent eller aldrig tid til at udføre arbejdet tilfredsstillende

Mere end hver femte (22 %) har sjældent eller aldrig tid til at udføre arbejdet tilfredsstillende. En tredjedel (33%) angiver, at de kun sommetider har tid til at udføre arbejdet tilfredsstillende, mens knap halvdelen (45 %) altid eller ofte kan udføre deres arbejdsopgaver tilfredsstillende. Det ses i figur 14.

Resultatet fra denne undersøgelse og en lignende undersøgelse fra 2015 er næsten ens, og forskellen er ikke statistisk sikker. Oplevelsen af, hvor ofte der er tid til at udføre arbejdet tilfredsstillende, har dermed ikke ændret sig siden 2015.

Det er blevet undersøgt, om der er forskel på tværs af sektorer, men forskellene er ikke statistisk sikre.

Figur 14. Hvor ofte har du tid nok til at udføre dit arbejde tilfredsstillende?

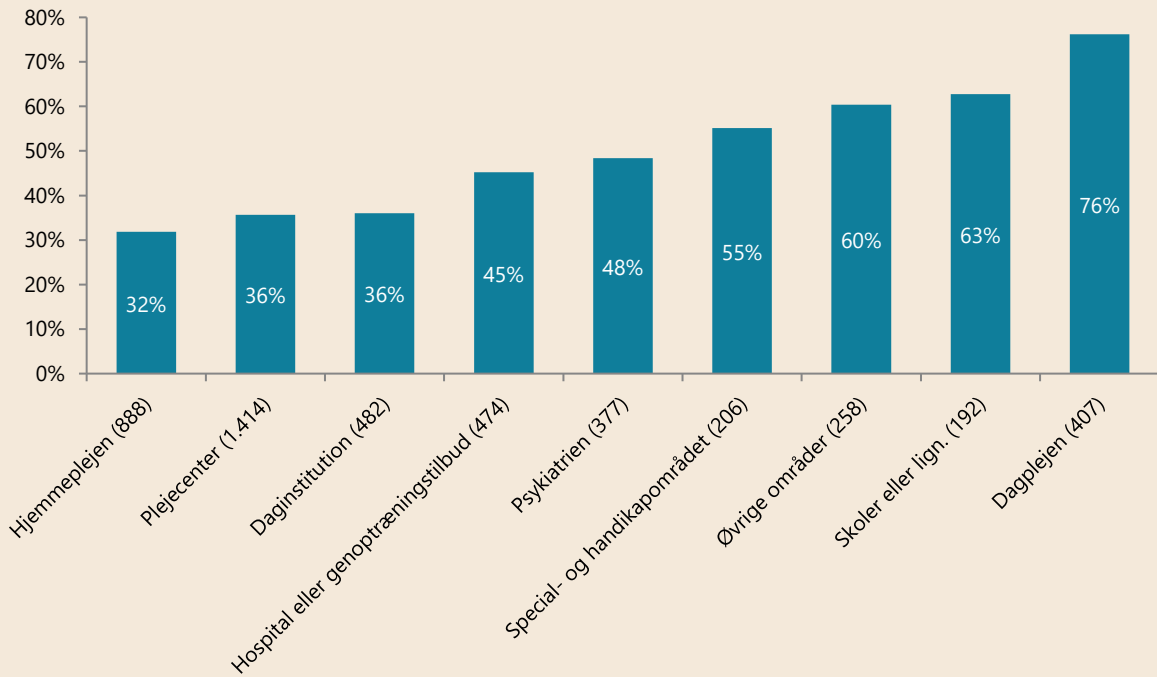
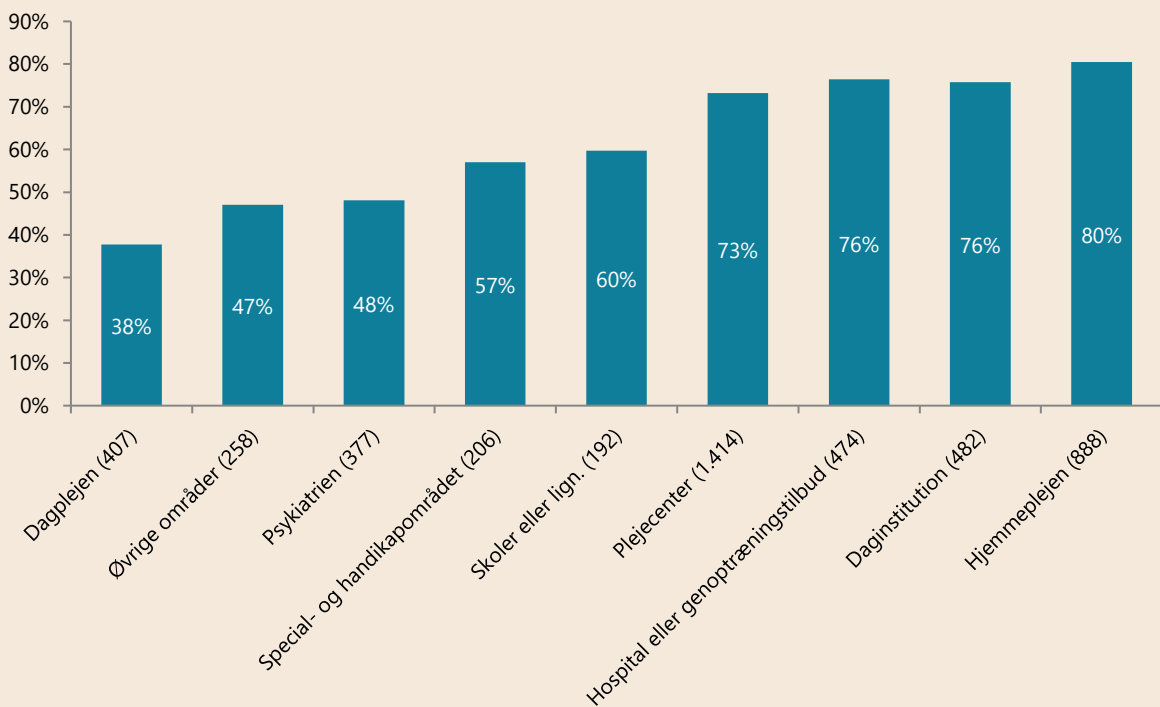

Ansatte i ældreplejen oplever i mindre grad, at der er tid til at udføre arbejdet tilfredsstillende

I dagplejen oplever 76 procent, at de altid eller ofte har tid til at udføre deres arbejde tilfredsstillende. Den tilsvarende andel i hjemmeplejen er 32 procent, mens den for ansatte på plejecentre er 36 procent. I daginstitutioner er andelen ligeledes 36 procent.

Der er også store forskelle i arbejdstempoet på tværs af arbejdssteder. Blandt medlemmer ansat i dagplejen oplever 38 procent, at det altid eller ofte er nødvendigt af holde et højt arbejdstempo, mens den tilsvarende andel er 80 procent for ansatte i hjemmeplejen.

Andele fremgår af figur 15 på næste side.

Figur 15. Arbejdstid og arbejdstempo fordelt på arbejdssteder.
Andel, der altid eller ofte har tid nok til at udføre deres arbejde tilfredsstillende

Andel, der altid eller ofte oplever, at det er nødvendigt at holde et højt arbejdstempo

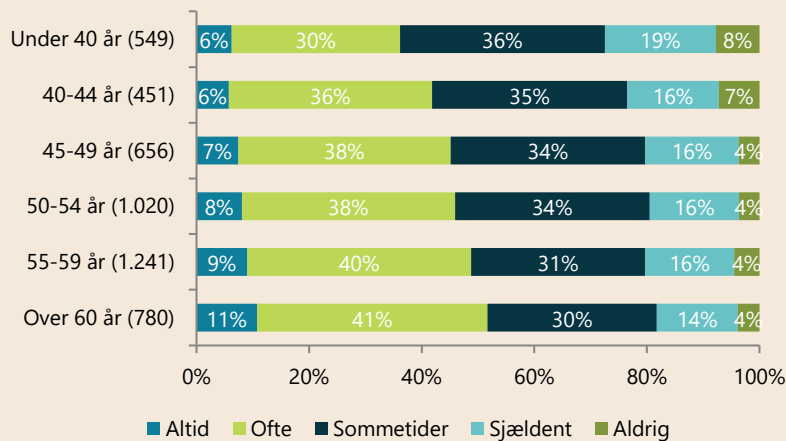
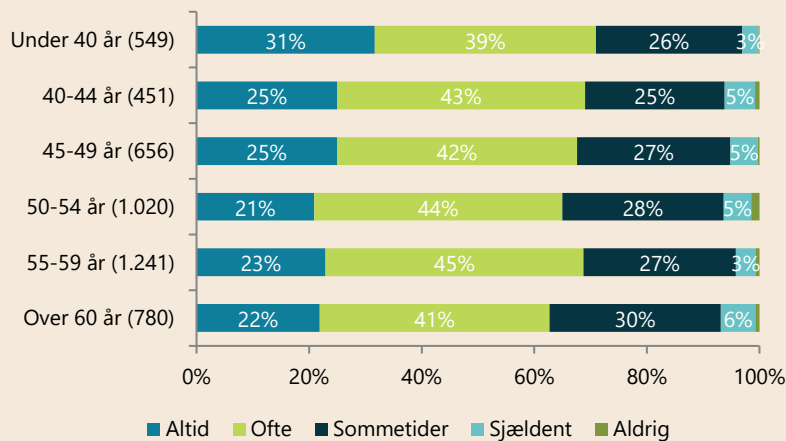
Antal svar: 4.698

Særligt yngre medlemmer mangler tid til at udføre arbejdet tilfredsstillende

Det fremgår af figur 16, at særligt yngre medlemmer oplever, at de ikke har tid nok til at udføre arbejdet tilfredsstillende. 36 procent af dem under 40 år oplever, at de altid eller ofte har tid til at udføre arbejdet tilfredsstillende. Den tilsvarende andel for aldersgruppen 55-59 år er 49 procent, mens den er 52 procent for dem over 60 år.

Desuden oplever de yngre medlemmer oftere, at det er nødvendigt at holde et højt arbejdstempo. 70 procent af dem under 40 år oplever, at det altid eller ofte er nødvendigt at holde et højt arbejdstempo. Den tilsvarende andel for medlemmer over 60 år er 63 procent. Denne forskel er statistisk sikker. Det skal dog bemærkes, at 68 procent af medlemmer i alderen 55-59 år altid eller ofte oplever et højt arbejdstempo, hvilket er på niveau med den oplevelse, som de yngre medlemmer har.

Figur 16. Arbejdstid og arbejdstempo fordelt på alder.
Hvor ofte har du tid nok til at udføre dit arbejde tilfredsstillende?

Hvor ofte oplever du, at det er nødvendigt at holde et højt arbejdstempo?

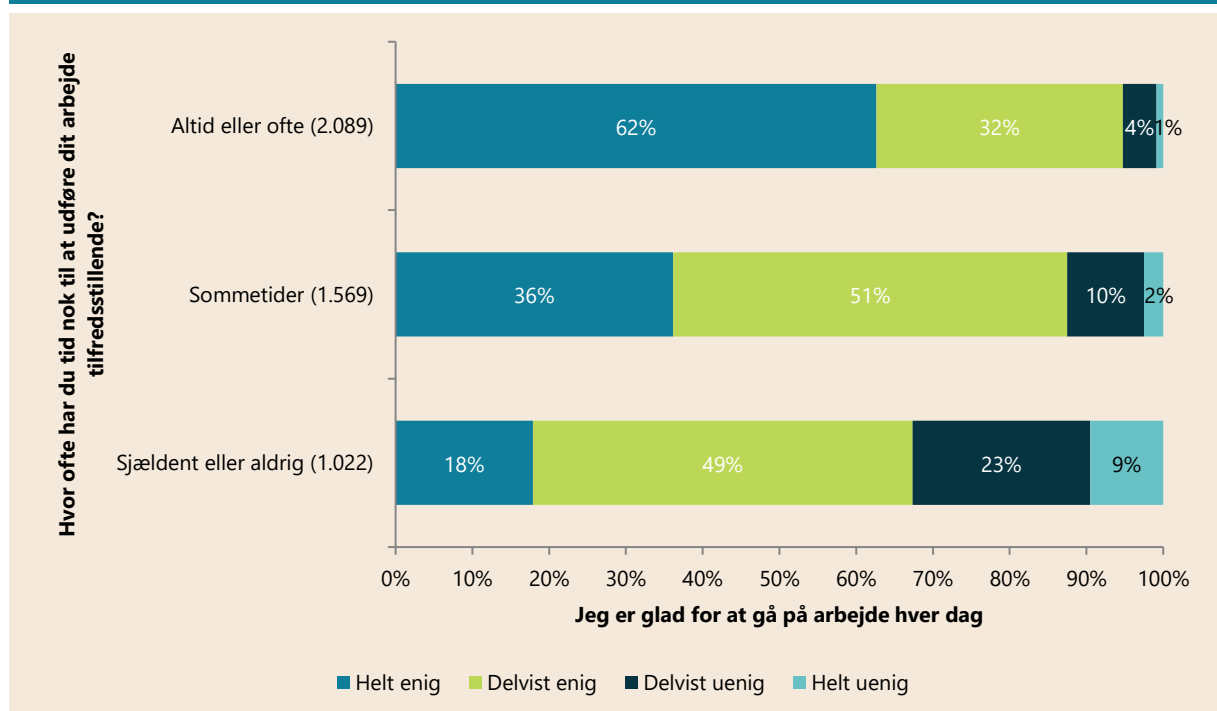
Antal svar: 4.697

Til spørgsmålet om arbejdstempo har mellem 0 og 1 procent i hver alderskategori svaret "Aldrig". Procenterne ses ikke i figuren. Inden for hver aldersgruppe har 1 procent eller mindre svaret "Ved ikke". Disse er ikke vist i figuren, men indgår i beregningerne. Grundet afrundinger summerer procenterne ikke nødvendigvis til 100.

Arbejdsglæden er større, jo oftere der er tid til at udføre arbejdet tilfredsstillende

Det fremgår af figur 17, at 62 procent af dem, som altid eller ofte har tid til at udføre deres arbejde tilfredsstillende, er helt enige i, at de er glade for at gå på arbejde hver dag. Den tilsvarende andel blandt medlemmer, der sommetider har tid til at udføre deres arbejde tilfredsstillende, er 36 procent, mens andelen for dem, der sjældent eller aldrig har tid nok, er 18 procent. Dermed viser undersøgelsen, at jo oftere medlemmerne har tid til at udføre deres arbejde tilfredsstillende, jo større arbejdsglæde har de.

Figur 17. Jeg er glad for at gå på arbejde hver dag. Fordelt på hvor ofte der er tid nok til at udføre arbejdet tilfredsstillende.

Antal svar: 4.698. Heraf svarede 18 "Ved ikke". De er ikke vist i figuren.

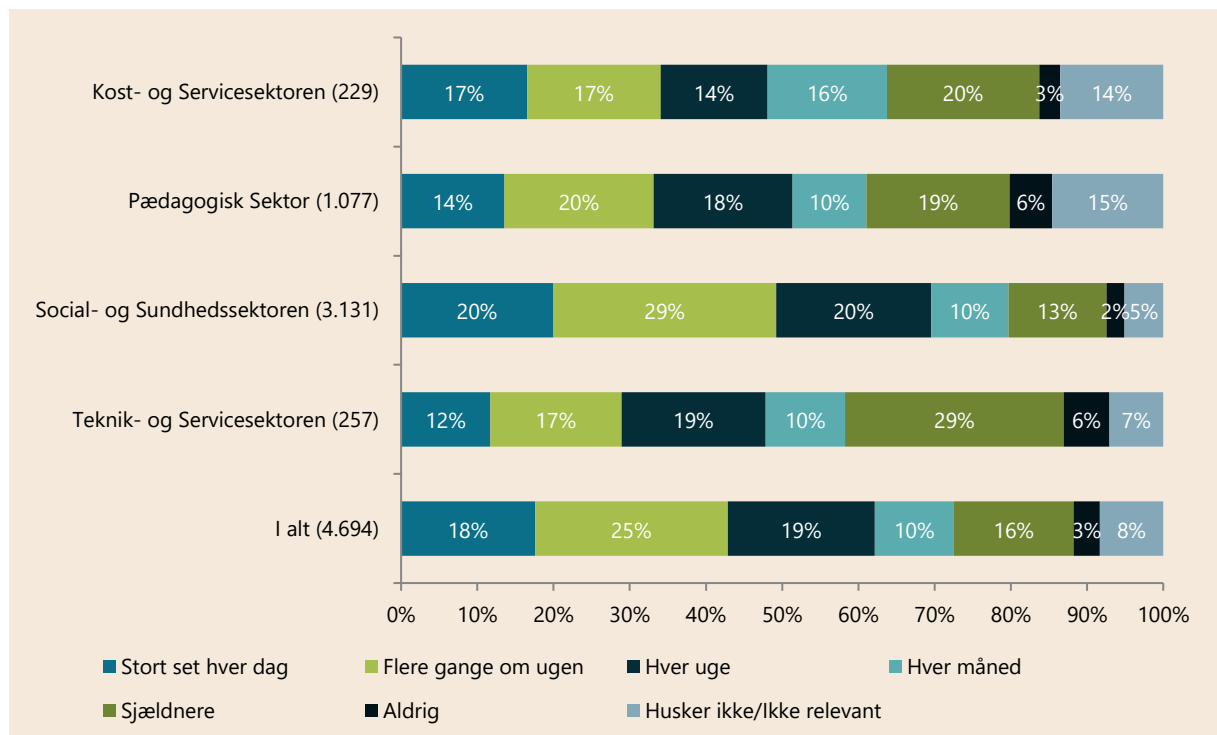
Medlemmer, der har svaret "Ved ikke" til spørgsmålet "Jeg er glad for at gå på arbejde hver dag" udgør 1 procent eller mindre inden for hver kategori. Disse besvarelser fremgår ikke af figuren, men indgår i beregningerne.

Knap hver femte oplever stort set hver dag, at bemanningen ikke er tilstrækkelig

Der er samlet set 18 procent af medlemmerne, som stort set hver dag oplever, at bemanningen ikke er tilstrækkelig i forhold til opgaverne, mens 25 procent oplever det flere gange om ugen. 19 procent oplever hver uge, at bemanningen ikke tilstrækkelig; 10 procent oplever det hver måned, mens 16 procent oplever det sjældnere. 3 procent oplever det aldrig. Det fremgår af figur 18 nedenfor.

Det er særligt medlemmer i Social- og Sundhedssektoren, som oplever, at bemanningen ikke er tilstrækkelig. I denne sektor oplever 49 procent, at bemanningen ikke er tilstrækkelig stort set dagligt eller flere gange om ugen. I Kost- og Servicesektoren er den tilsvarende andel 34 procent, i Pædagogisk Sektor er det ligeledes 34 procent, mens det i Teknik- og Servicesektoren er 29 procent.

Figur 18. Hvor ofte er bemanningen på din arbejdsplads ikke tilstrækkelig i forhold til de opgaver, I har? Fordelt på sektor.

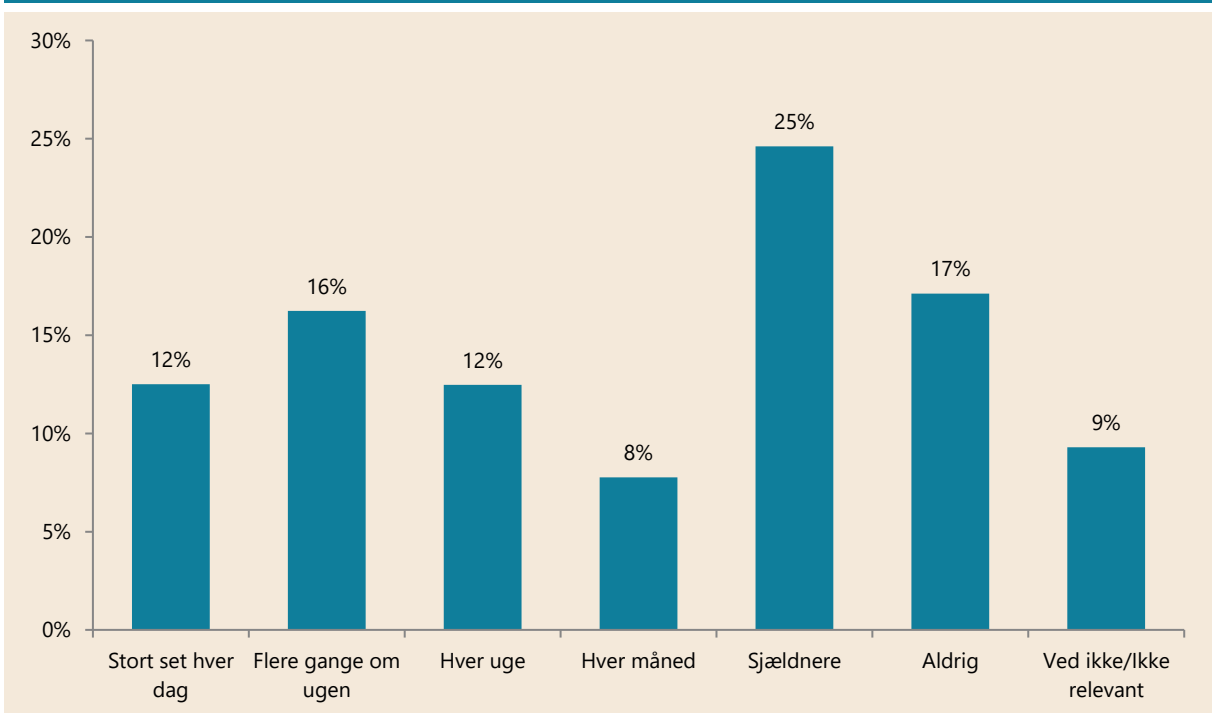
Antal svar: 4.694

Grundet afrundinger summerer procenterne ikke nødvendigvis til 100.

Hver fjerde i Social- og Sundhedssektoren oplever flere gange om ugen at stå alene hos en borger, hvor der burde være to til stede

Medlemmerne i Social- og Sundhedssektoren blev spurgt, hvor ofte de arbejder alene hos en borger, hvor der burde være to til stede. Svarene er vist i figur 19 nedenfor. 28 procent oplever stort set hver dag eller flere gange om ugen stå alene hos en borger, hvor der burde være to til stede, og 12 procent oplever det hver uge. 8 procent oplever det hver måned; 25 procent oplever det sjældnere, mens 17 procent aldrig har arbejdet alene hos en borger, hvor der burde være to til stede.

Figur 19. Hvor ofte arbejder du alene hos en borger, hvor man burde være to til stede?

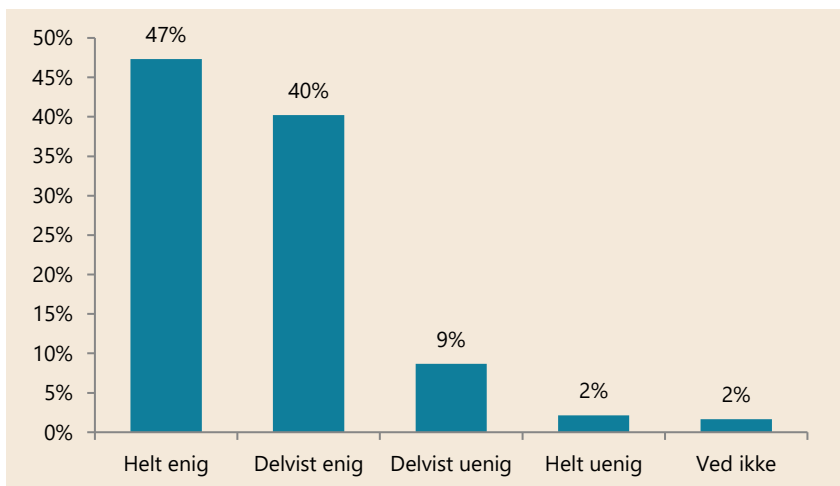
Antal svar: 3.122

Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer i Social- og Sundhedssektoren.

1 ud af 10 i Social- og Sundhedssektoren mener ikke, at kollegerne har den nødvendige uddannelse

Medlemmer i Social- og Sundhedssektoren blev også bedt om at angive, hvor enige eller uenige de er i udsagnet "Mine nærmeste kolleger har den nødvendige uddannelse til jobbet". Svarene er vist i figur 20 nedenfor. Det fremgår, at 47 procent er helt enige, 40 procent er delvist enige, 9 procent er delvist uenige, mens 2 procent er helt uenige.

Figur 204. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Mine nærmeste kolleger har den nødvendige uddannelse til jobbet?

Antal svar: 3.143

Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer i Social- og Sundhedssektoren.

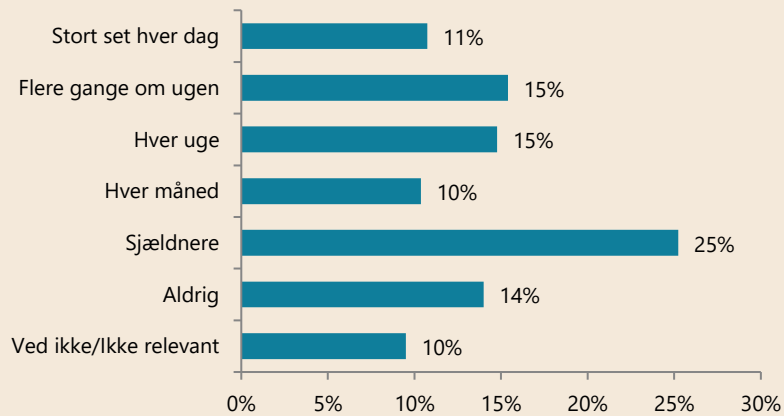
Mange bekymrer sig om borgernes sikkerhed og børnenes trivsel

Medlemmer i Social- og Sundhedssektoren blev spurgt, hvor ofte de bekymrer sig for, at bemanningen er så lav, at det indebærer en risiko for borgernes sikkerhed. Heraf svarede 26 procent, at de bekymrer sig om dette stort set hver dag eller flere gange om ugen. 15 procent angav, at de bekymrer sig hver uge; 10 procent har bekymringen hver måned, mens det for 39 procent sker sjældnere eller aldrig.

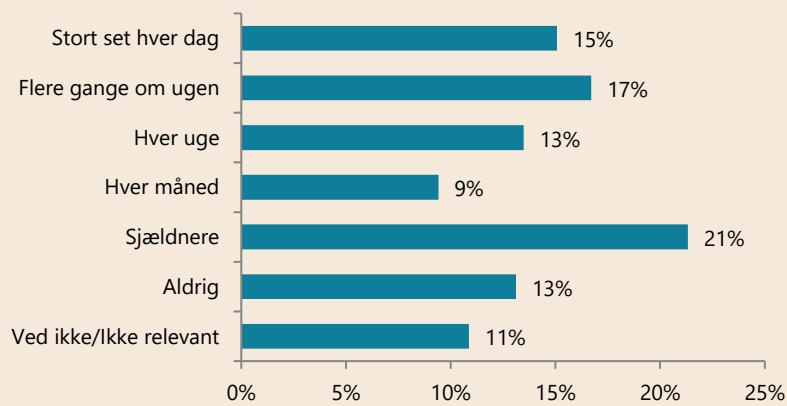
På tilsvarende måde er medlemmerne i Pædagogisk Sektor spurgt, hvor ofte de bekymrer sig for, at bemanningen er så lav, at det indebærer en risiko for børnenes trivsel. Der er 32 procent som angiver, at de har bekymringen stort set hver dag eller flere gange om ugen; 13 procent har bekymringen hver uge; 9 procent hver måned, mens 35 procent sjældnere eller aldrig bekymrer sig om, hvorvidt bemanningen indebærer en risiko for børnenes trivsel. Det fremgår af figur 21.

Figur 21. Hvor ofte er du bekymret for, at bemanningen er så lav, at det indebærer en risiko for borgernes sikkerhed/børnenes trivsel?

Social- og Sundhedssektoren (borgernes sikkerhed)

Pædagogisk Sektor (børnenes trivsel)

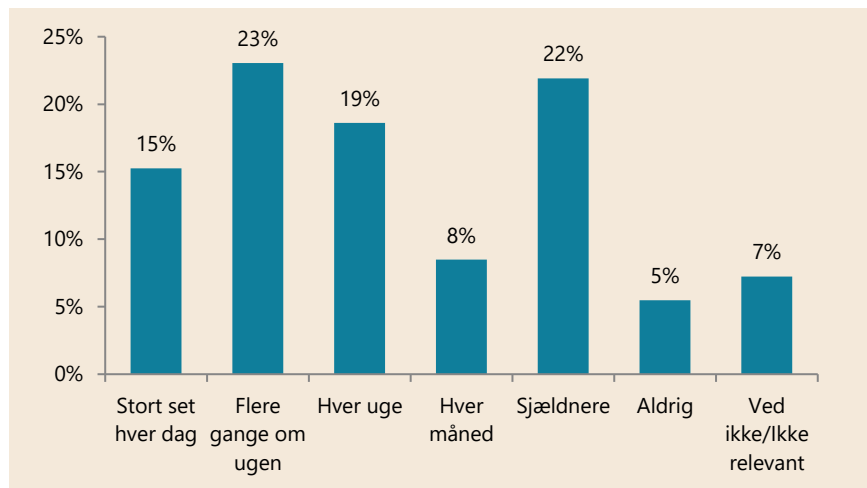

Antal svar: 3.112 og 852

Mere end hver femte føler sig utilstrækkelig på jobbet

Medlemmer i Social- og Sundhedssektoren blev spurgt, hvor ofte de føler sig utilstrækkelige, fordi borgerne ikke får den hjælp, de synes er rimelig. 38 procent føler sig utilstrækkelige stort set hver dag eller flere gange om ugen; 19 procent føler det hver uge; 8 procent hver måned, mens 22 procent føler sig utilstrækkelig sjældnere, og 5 procent oplever det aldrig. Det ses i figur 22.

Figur 22. Hvor ofte føler du dig utilstrækkelig, fordi borgerne ikke får den hjælp, du synes er rimelig?

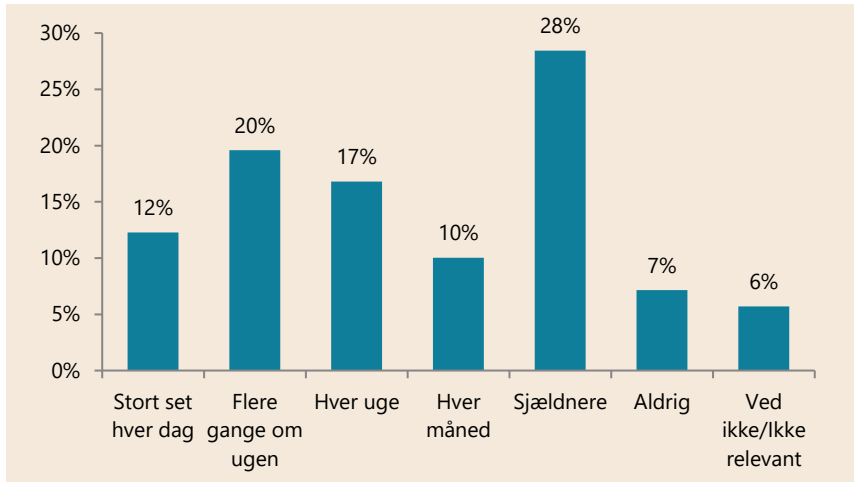

Antal svar: 3.112

Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer i Social- og Sundhedssektoren.

Medlemmer i Pædagogisk Sektor blev spurgt, hvor ofte de føler sig utilstrækkelige, fordi børnene/borgerne ikke får den omsorg, de synes er rimelig. Det ses af figur 23 på næste side, at 22 procent af medlemmerne i Pædagogisk Sektor føler sig utilstrækkelige stort set hver dag eller flere gange om ugen; 17 procent føler det hver uge; 10 procent hver måned; 28 procent oplever det sjældnere, mens 7 procent aldrig føler sig utilstrækkelige.

Figur 23. Hvor ofte føler du dig utilstrækkelig, fordi børnene/borgerne ikke får den omsorg, du synes er rimelig?

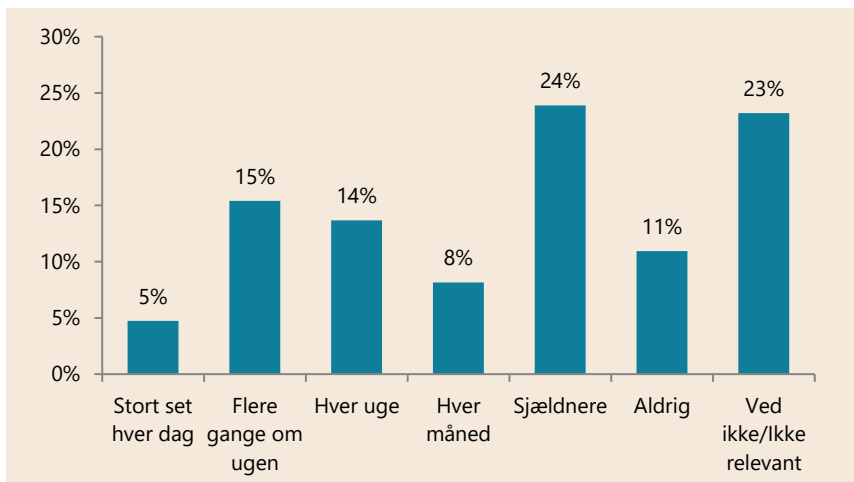

Antal svar: 1.072

Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer i Pædagogisk Sektor.

Medlemmer i Teknik- og Servicesektoren og i Kost- og Servicesektoren blev spurgt, hvor ofte de føler sig utilstrækkelige, fordi borgerne ikke får den service, de synes er rimelig. Det fremgår af figur 24 nedenfor, at 20 procent føler sig utilstrækkelige stort set dagligt eller flere gange om ugen; 14 procent føler det hver uge; 8 procent hver måned, mens det for 24 procent er sjældnere, og 11 procent føler sig aldrig utilstrækkelige.

Figur 24. Hvor ofte føler du dig utilstrækkelig, fordi borgerne ikke får den service, du synes er rimelig?

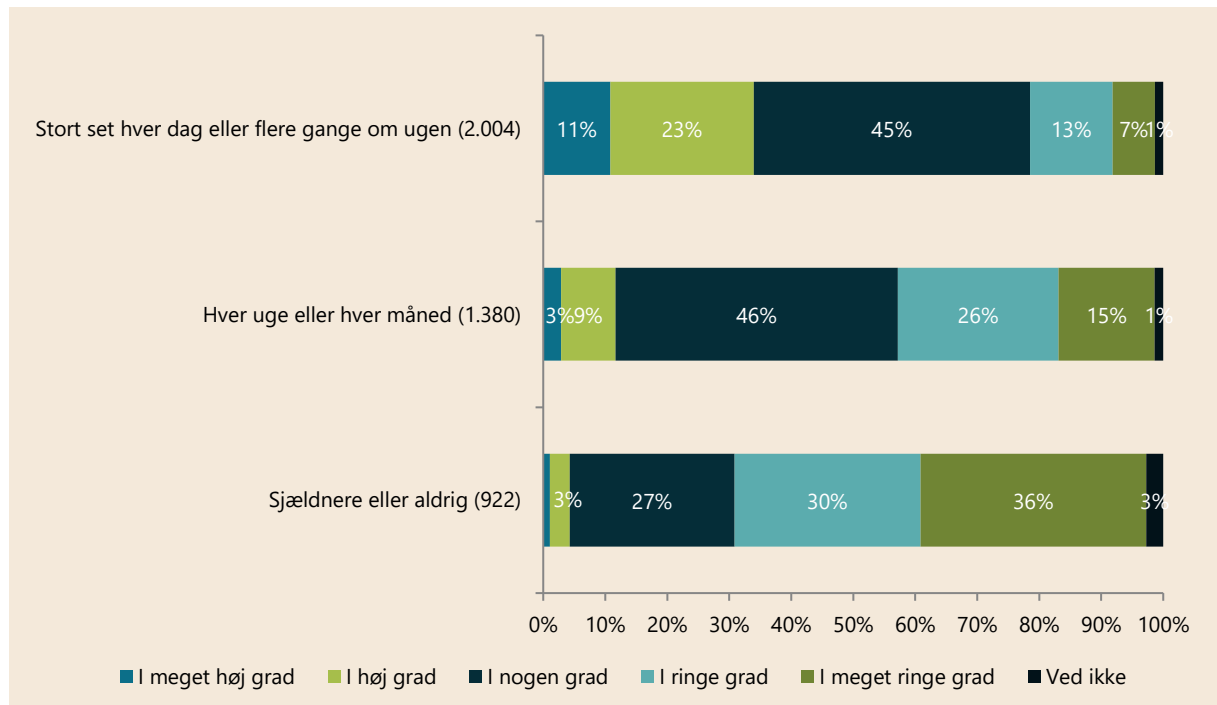
Antal svar: 486

Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer i Teknik- og Servicesektoren og medlemmer i Kost- og Servicesektoren.

Sammenhæng mellem manglende bemanding og stressniveauet

Der er en tydelig sammenhæng mellem stressniveauet og oplevelsen af manglende bemanding på arbejdspladsen. 34 procent af dem, der stort set hver dag eller flere gange om ugen oplever, at bemandingen ikke er tilstrækkelig, føler sig i høj eller meget høj grad stressede. Den tilsvarende andel for dem, som oplever utilstrækkelig bemanding hver uge eller hver måned, er 12 procent. For dem, der sjældnere eller aldrig oplever det, er andelen 4 procent. Det fremgår af figur 25 nedenfor.

Figur 25. I hvilken grad føler du dig stresset? Fordelt på hyppigheden af utilstrækkelig bemanding.

Antal svar: 4.670. Heraf svarede 364 "Ved ikke". De er ikke vist i figuren.

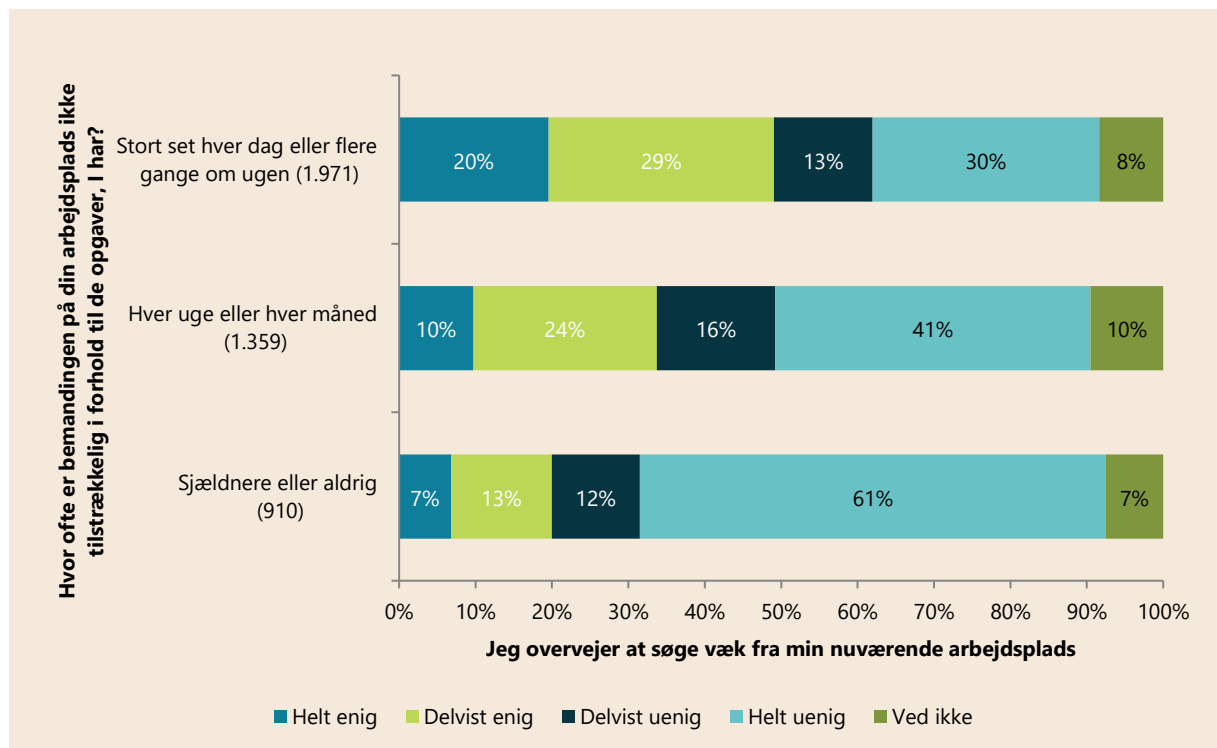
Grundet afrundinger summerer procenterne ikke nødvendigvis til 100.

1 procent af dem, der sjældnere eller aldrig oplever utilstrækkelig bemanding, har svaret "I meget høj grad" til spørgsmålet "I hvilken grad føler du dig stresset?". Andelen er dog ikke vist i figuren.

Sammenhæng mellem utilstrækkelig bemanning og ønsket om jobskifte

For dem, der stort set hver dag eller flere gange om ugen oplever, at bemanningen på arbejdspladsen ikke er tilstrækkelig, er 49 procent helt eller delvist enige i, at de overvejer at søge væk fra deres nuværende arbejdsplads. Den tilsvarende andel blandt dem, som hver uge eller hver måned oplever en utilstrækkelig bemanning, er 34 procent. Andelen for dem, der sjældnere eller aldrig oplever utilstrækkelig bemanning, er 20 procent. Det ses i figur 26 herunder.

Figur 26. Jeg overvejer at søge væk fra min nuværende arbejdsplads. Fordelt på hyppigheden af utilstrækkelig bemanning.

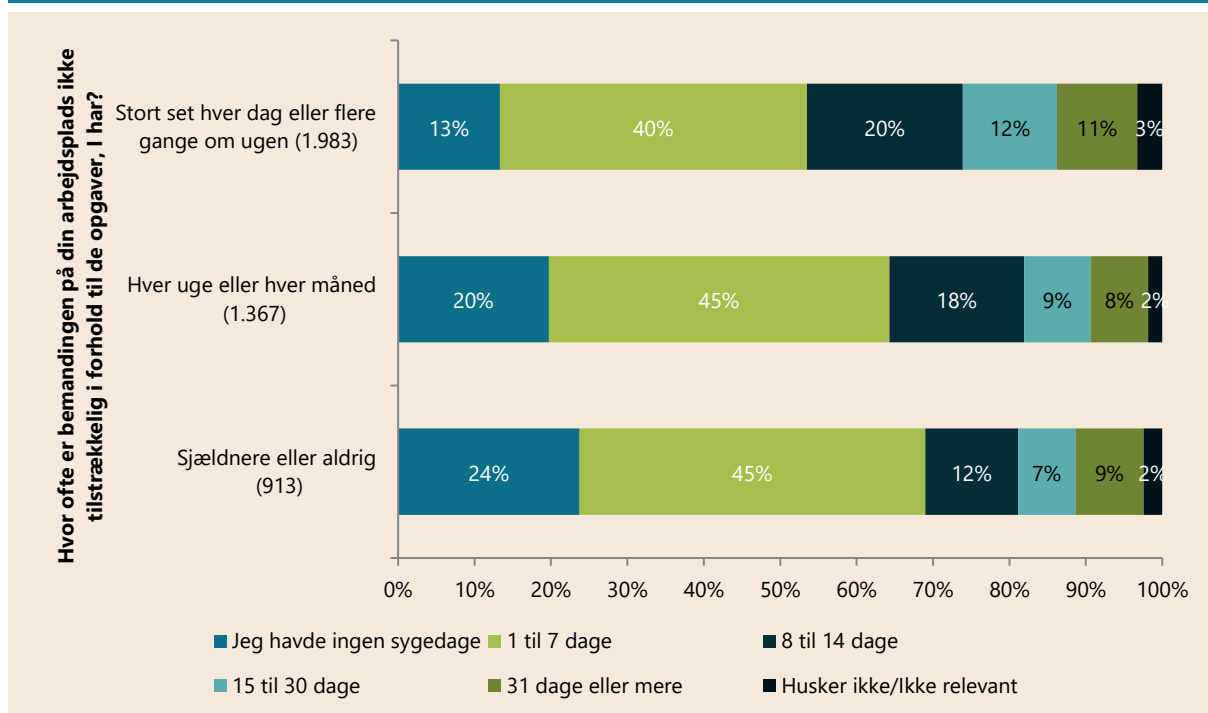

Antal svar: 4.597. Heraf svarede 357 "Ved ikke". De er ikke vist i figuren.

Højere sygefravær ved utilstrækkelig bemanning

I 2016 havde 43 procent af dem, som angiver, at bemanningen er utilstrækkelig stort set hver dag eller flere gange om ugen, mere end 7 dages sygefravær. Heraf var 20 procent sygemeldt i 8 til 14 dage; 12 procent i 15 til 30 dage, mens 11 procent var sygemeldt i 31 dage eller mere. For dem, der oplever utilstrækkelig bemanning sjældnere end hver måned eller aldrig, var 28 procent sygemeldt i mere end 7 dage i 2016. Heraf var 12 procent sygemeldt i 8 til 14 dage; 7 procent i 15 til 30 dage, og 9 procent i 31 dage eller mere. Det fremgår af figur 27 nedenfor.

Figur 27. Tænk tilbage på hele 2016. Hvor mange dage var du da sygemeldt? Fordelt på utilstrækkelig bemanning.

Antal svar: 4.622. Heraf svarede 359 "Ved ikke". De er ikke vist i figuren. Grundet afrunding summerer procenterne ikke nødvendigvis til 100.

Metode

Indsamlingsperiode

Undersøgelsen er gennemført i perioden 19.-31. januar 2017.

Indsamlingsmetode

Data er indsamlet i en spørgeskemaundersøgelse via FOAs elektroniske medlemspanel. Der blev udsendt én påmindelse til deltagerne. Undersøgelsen vedrørte også andre emner end arbejdstempo, stress og bemanning.

Målgruppen

Målgruppen for denne undersøgelse af medlemmer i job fra FOAs medlemspanel.

Antal besvarelser og svarprocent

11.396 medlemmer blev inviteret til undersøgelsen. Det viste sig, at 106 e-mailadresser var uvirksomme. Det reelle antal inviterede var således 11.290.

5.021 medlemmer, svarende til 44 procent, gennemførte undersøgelsen fuldt ud eller delvist.

41 procent svarede på alle spørgsmål, mens 3 procent afgav nogle svar.

I alt svarede 4.696 medlemmer på spørgsmålene om arbejdstempo, stress og bemanning.

Repræsentativitet

Stikprøven er undersøgt for repræsentativitet på parametrene sektor, tillidshverv og alder. Repræsentativitetsanalysen viste, at Kost- og Servicesektoren og Pædagogisk Sektor er lidt underrepræsenterede, mens Social- og Sundhedssektoren og Teknik- og Servicesektoren er lidt overrepræsenterede. Analysen viste desuden, at unge under 30 og medlemmer i alderen 30-39 er underrepræsenterede, mens medlemmer i aldersgrupperne 50-59 år og 60 år og derover er overrepræsenterede. Stikprøven er repræsentativ på medlemmer i alderen 40-49 år. Medlemmer med tillidshverv (dvs. tillidsrepræsentanter, fællestillidsrepræsentanter og arbejdsmiljø-repræsentanter) er overrepræsenterede i stikprøven, mens medlemmer uden tillidshverv er underrepræsenterede.

Vægtning af data

På baggrund af repræsentativitetsundersøgelsen er data vægtet for sektor og alder.

Vægtningen gør, at svarene fra underrepræsenterede grupper får en større vægt i stikprøven, mens svarene fra overrepræsenterede grupper får en mindre vægt. På denne måde sikres, at stikprøven svarer til FOAs erhvervsaktive medlemmer fordelt på sektorer og alder.